

Challenges of implementing financial law from the perspective of Islamic jurisprudence in Iran

One of the most important needs of human societies is the desire to evolve and achieve welfare and facilities that are made possible by trade exchanges. These exchanges are not possible except with the mechanisms of international law in the commercial and financial sectors. With the expansion of such cooperation, the need for international laws and regulations in these two sectors has increased every day to the point that even the domestic laws of countries to facilitate trade have become a function of international law. In this research, international financial law and the challenges of its implementation along with the role and position of financial law from a jurisprudential point of view have been studied and a solution has been provided using the antagonism perspective. Conflict in Islamic jurisprudence means being between two interests, and naturally these two interests are for the society and based on the needs of the day. In this research, international financial law and antagonism have been studied and the position of each of them in the international system and Islamic jurisprudence has been pointed out. International) with Islamic jurisprudence from this point of view

Key word :Financial law, international challenges, jurisprudence and economics, conflict

ماهنامه علمی (مقاله علمی- پژوهشی) جامعه شناسی سیاسی ایران،

سال پنجم، شماره دوازدهم، اسفند ۱۴۰۱، صص ۲۶۴۵-۲۶۳۶

<https://doi.org/10.30510/psi.2022.292559.1907>

چالشهای پیاده سازی حقوق مالی بین المللی با نگرش فقه اسلامی در ایران

قاسمعلی صبوری^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۱۰

امیر پورمقدمی طبالوندانی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۰۷

چکیده:

از مهمترین نیازهای جوامع بشری میل به تکامل و دستیابی به رفاه و امکانات بوده که به وسیله مبادلات تجاری میسر می گردد. که این تبادلات جز با سازوکارهای قوانین بین المللی در بخشهای تجاری و مالی امکان پذیر نمی باشد. با گسترده شدن این قبیل همکاری ها، نیازه قوانین و مقررات بین المللی در این دو بخش هر روز بیشتر شده است تا جائیکه حتی قوانین داخلی کشورها جهت تسهیل تجارت به تابعی از قوانین بین المللی تبدیل شده است. در این تحقیق به حقوق مالی بین المللی و چالشهای پیاده سازی آن به همراه نقش و جایگاه حقوق مالی از دیدگاه فقهی مورد بررسی قرار گرفته است و با استفاده از دیدگاه تراحم به ارائه راهکار پرداخته شده است. تراحم در فقه اسلامی یعنی میان دو مصلحت قرار گرفتن و طبیعتاً این دو مصلحت برای جامعه و بر اساس نیازهای روز مطرح می باشد. در این تحقیق به بررسی حقوق مالی بین المللی و تراحم پرداخته شده و در مورد جایگاه هر کدام در نظام بین المللی و فقه اسلامی اشاره شده و با تطبیق شکلی و محتوایی آنها با یکدیگر نتیجه حاصله عدم تضاد قوانین مالی بین المللی (مورد اشاره سازمانهای مالی بین المللی) با فقه اسلامی از این دیدگاه می باشد

کلید واژه: حقوق مالی - چالشهای بین المللی - فقه و اقتصاد - تراحم

^۱ دانشجوی دکتری حقوق بین الملل، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات

^۲ کارشناس ارشد حقوق بین الملل دانشگاه آزاد صفادشت

یکی از نیازهای انسانی که به سمت تکامل پیش می رود رفاه است و برای دستیابی به امکانات و رفاه ناگزیر است است از خدمات و کالاهای دیگران استفاده نماید . احمد ابن حنبل از پیامبر نقل می کند نعم المال الصالح للعبدا الصالح این دیدگاه بر آن تاکید دارد که برای دستیابی به آسایش و رفاه و امکانات ناگزیر است از کالا و حتی دانش و خدمات دیگران بهره برد و در واقع شکل گیری تجارت داخلی و بین المللی نقش آفرینی می نماید تجارت داخلی هر کشور می تواند تابع قوانین و مقررات خاص آن منطقه باشد اما تعاملات بین المللی بازرگانی از آن جهت که باید به تأیید کلیه کشورهای دخیل برسد ملزم به انطباق با مقررات پذیرفته شده جهانی است. با توجه به اینکه اختیارات هریک از طرفین دعوی حقوقی نیز در مجموعه حقوق بین المللی لحاظ گردیده و در قالب قوانین و منشورهای بین المللی به کنش و واکنش های آن پاسخ داده شده است. با دانستن اهمیت حقوق بین الملل و قوانین مالی و بازرگانی بین المللی می توانیم جایگاه مهم حقوق مالی را در تعیین حریم و حدود و اجرا پذیر کردن قوانین بازرگانی دریابیم.

در این تحقیق به امکان سنجی پیاده سازی حقوق مالی بین المللی در ایران خواهیم پرداخت. برای این منظور ابتدا به:

- ✓ دیدگاه امیرالمومنین (ع) به تجارت
- ✓ مفهوم حقوق مالی؛
- ✓ حقوق بین الملل؛
- ✓ تاریخچه حقوق مالی بین المللی و جایگاه آن در عرصه بین الملل و رویکرد کشورهای مختلف به آن؛
- ✓ چالشهای پیاده سازی حقوق مالی بین الملل و در نهایت
- ✓ تطبیق این شرایط با شرایط موجود در ایران اشاره خواهیم کرد.

دیدگاه امیرالمومنین(ع) به تجارت

از روایات اقتصادی تکه ای از خطبه متقین را از نهج البلاغه (نامه ۲۷ به محمد ابن ابی بکر)

امیر المومنین علی علیه السلام می فرماید: ان المتقین ذهبوا بعاجل الدنيا و أجل الاخره فشارکوا اهل الدنيا فی دنیاهم و لم یشارکهم اهل الدنيا فی آخرتهم (ذهبوا وقتی با باء تعدی می شود یعنی «بردن» یعنی این ها هم دنیا را بردند و هم آخرت را دارند و این ها با اهل دنیا در لذت های دنیا مشارکت دارند ولی اهل دنیا با متقین در حیات اخروی مشارکت ندارند)

حضرت در ادامه می فرماید: سکنوا الدنيا بافضل ما سکنت و اکلوها بافضل ما اکت (یعنی متقین در بهترین خانه ها ساکن می شوند و بهترین چیزها را می خورند) فَحَظُّوا مِنَ الدُّنْيَا بِمَا حَظُّوا بِهِ الْمُتَرَفُّونَ وَأَخَذُوا مِنْهَا مَا أَخَذَهُ الْجَبَّارَةُ الْمُتَكَبِّرُونَ ثُمَّ انْقَلَبُوا عَنْهَا بِالزَّادِ الْمُبْلَغِ وَالْمَتَجَرِّ الرَّابِحِ

تعریف تزامم از دیدگاه فقهی :

تزامم از ریشه " زحمت " و در اصطلاح هر گاه دو حکم یا دو مصلحت برای یکدیگر مزاحمتی ایجاد کنند به گونه ای که نتوان به هر دو عمل کرد ، به آن تزامم می گویند . (آخوند خراسانی ، ۱۴۱۹ ق)

مفهوم و تعریف حقوق مالی :

حقوق مالی عبارتست از قوانین و مقررات مربوط به بیمه؛ ابزارهای مالی؛ بانکداری تجاری؛ بازارهای سرمایه و مدیریت سرمایه گذاری.

حقوق مالی از آن جهت اهمیت دارد که منجر به شکل گیری بانکداری و قوانین مالی و همچنین ایجاد یک ساختار مشخص مالی می شود. قوانین مالی بخش مهمی از قوانین تجاری و بخش قابل ملاحظه ای از قوانین اقتصاد جهانی را تشکیل می دهد. عمده ترین وظیفه قوانین و حقوق مالی، مشخص کردن تعهدات قانونی مربوط به شفافیت نقل و انتقالات مالی و همچنین درک مفاهیم قوانین همچون زیان های ناشی از نقل و انتقالات و ایجاد ساختارهایی برای خسارت برداشت بیش از حد اعتبار از حساب ها است. (برومر، ۲۰۱۰)

بنابر این دلایل، حقوق مالی بخش محدودتری نسبت به حقوق تجاری را تشکیل می دهد و تنها متمرکز بر انتقالات مالی و بازارهای مالی مرتبط با آن ها یا موارد مربوط به جبران و پوشش ریسک این قبیل معاملات هستند.

حقوق مالی از دیدگاه فقهی :

حق مالی امتیازی است که حقمق هر کشوری به منظور تامین نیازهای مادی اشخاص به آنها می دهد. هدف از ایجاد حق مالی تنظیم روابطی است که به لحاظ استفاده از اشیاء بین اشخاص وجود دارد و موضوع مستقیم آن تامین جمایت از نفع مادی و با ارزش است

(کاتوزیان ، ۱۳۸۹)

ویژگی های حقوق مالی عبارتند از :

- ۱- قابلیت داد و ستد. این حقوق را می توان در بازار معاملات مورد داد و ستد قرار داد.
- ۲- قابلیت ارزیابی به پول. این حقوق قابلیت تقویم به پول را دارد.
- ۳- قابلیت انتقال به غیر
- ۴- قابلیت توقیف و تامین . این حقوق قابلیت توقیف جهت اجرای حکم دادگاه و تامین خواسته جهت جلوگیری از عدم امکان اجرای حکم دادگاه را دارد.

قانون مقررات مالی و تعریف قانونی:

مقررات مالی نظارت بر بازارها و موسسات مالی است. مقررات مالی، موسسات مالی را ملزم می سازد تا الزامات، محدودیتها و دستورالعمل های خاصی را برآورده کنند. هدف اولیه از مقررات مالی حفظ یکپارچگی سیستم مالی است. مقررات مالی از سرمایه گذاران، حفظ بازارهای منظم و ترویج ثبات مالی محافظت می کند. (بلازک ۲۰۱۵)

مقررات مالی شامل موارد زیر است:

* اجرای قوانین قابل اجرا؛

* تحت پی گرد قرار دادن موارد سو رفتار بازار؛

ارائه دهندگان مجوز خدمات مالی؛

* محافظت از مشتریان؛

* بررسی شکایات؛ و

حفظ اعتماد به سیستم مالی.

مقررات مالی می تواند توسط سازمان های دولتی یا غیر دولتی اداره شود. برای مثال کمیسیون اوراق بهادار و اوراق بهادار آمریکا (SEC) قوانین اوراق بهادار آمریکا را تامین می کند. (باسل، ۲۰۱۹)

در جماهیر شوروی و سایر کشورهای سوسیالیست شاخه ای از قانون که روابط اجتماعی و مقررات ش را تعیین می کند برگرفته از فعالیت مالی هر ایالت است. دخالت دولتی در امور مالی بعد از انتقال عوامل پایه ای تولید به مالکیت دولت او و مدیریت مستقیم اقتصادی و تولیدات فرهنگی اجتماعی و به دولت افزایش پیدا کرد. دولت سهم بزرگی از درآمد ملی را در اختیار دارد چیزی حدود نیمی از آن بودجه دولتی توسط دولت مدیریت می شود. به وسیله بودجه گذاری و سایر موسسات سیستم مالی دولت از اجرایی

شدن انباشتگی تسهیم و هزینه کرد دارایی های سیستماتیک و مدیریت مالی مطمئن می شود. فعالیت های مالی یکی از انواع فعالیت های مستقیم و توانایی های دولت و مدیریت دولت است که به عنوان یکی از قوانین دولتی معمول انجام می شود. حقوق مالی اما به طور کامل شاخه جدیدی از قوانین را ایجاد کرده است و به عنوان یک بخش مستقل شناخته می شود زیرا که طبیعت خاص و روابط قانونی بسیار متفاوتی دارند و همچنین به دلیل به دلیل ابعاد و بزرگی و اهمیت مقررات زیرمجموعه آن است. (میهایلووا- گلمینف، ۲۰۱۸)

سه پروژه نظارتی متفاوت و در واقع متناقض وجود دارند که مقررات حقوق مالی را شکل می دهند این ها بر اساس سه دیدگاه متفاوت از ماهیت روابط بازار مالی هستند. این ها بر اساس سه دیدگاه متفاوت از ماهیت روابط بازار مالی هستند.

۱. فعالیت های بازار شرکت کنندگان، شامل یک جنبه مرکزی از منبع قانون بازارهای مالی که در ابتدا بین انگلستان و ولز برقرار بود، است. اعمال و هنجارهای طرفین در ایجاد شیوه های استاندارد، یک بخش پایه ای از نحوه نظارت آن طرفین ایجاد می کند. این شیوه های بازار، هنجارهای داخلی ایجاد می کنند که طرفین آن را رعایت می کنند، در نتیجه بر قوانینی تاثیر می گذارند که منجر به شکسته شدن قواعد بازار یا از طریق دادگاه، دادگاه و قضاوت می شوند. نقش اصلی این است که قانون نرم را ؛ به عنوان یک منبع از قوانین رفتاری که در اصل هیچ نیروی الزام آور قانونی ندارد بلکه دارای اثرات عملی است، شکل دهد.

۲. مقوله دوم که قانون مالی بیشتر را با توجه به استانداردهای بازار به خود جلب می کند از اقامه دعوی سرچشمه می گیرد. اغلب، دادگاه ها به دنبال معکوس کردن موضوعات مهندسی برای ایجاد پیامدهای سودمند تجاری هستند و بنابراین قانون در روشی مشابه عمل می کند تا به روش بازار در تولید نتایج کارآمد عمل کند.

۳. مقوله سوم شکل گیری قانون در بازارهای مالی آنهایی هستند که از قوانین قانونگذاری و قانونگذاری داخلی و بین المللی نشأت می گیرند که برای تنظیم عملکرد خدمات مالی فعالیت می کنند. سه لنز تنظیمی به نام های بازوی طولی، حقوقی و و رویکرد مصرف گرایی نسبت به روابط مالی شناخته می شوند. در اتحادیه اروپا، این موارد ممکن است توسط MiFid دوم، دستورالعمل خدمات پرداخت، مقررات تسویه اوراق بهادار و سایر موارد که ناشی از بحران مالی و یا تنظیم تجارت مالی هستند، مورد استفاده قرار گیرد. کنترل تنظیم مقررات توسط اداره امور مالی و اداره تجارت عادلانه، قوانین مشخصی را برای جایگزین کردن مقررات اضافه قانون رفتاری مشخص کرد و تجدید حیات جدید پس از بحران مالی ۲۰۰۸ را شاهد بوده است.

علاوه بر مقررات ملی و بین المللی در زمینه امور مالی، قوانین اضافی به منظور ثبات بخشیدن به بازارهای مالی با تقویت سودمندی وثیقه به کار گرفته می شوند. در اروپا، دو رژیم تثبیت وثیقه موازی وجود دارند؛ دستورالعمل وثایق مالی، و مقررات وثایق مالی

(شماره ۲) مقررات ۲۰۰۳. دستورالعمل توسعه وثایق اروپا اگر ما آن را از میان لنز تنها یک موضوع قانونی ببینیم بسیار کنجکاوانه است. واضح است که قانون در اینجا از طریق عمل بازار و اصلاح قانون خصوصی اجرا می‌شود. اتحادیه اروپا نقش مهمی در این زمینه ایفا کرده‌است تا انتقال و تحقق دارایی‌ها و نقدینگی در بازارها، ترغیب و تسهیل شود. این مقررات برای معاملات کوتاه‌مدت مانند قرارداد با خرید یا مشتقات به خوبی تطبیق داده می‌شوند. (کوما، ریچاردسون، ۲۰۱۱)

در حالی که تنها دو دهه اول قرن بیست و یکم به پایان می‌رسد، این دوره کوتاه زمان کافی بود تا فرآیندهای جهانی‌سازی را به تحول مهم معماری سیستم مالی جهان وارد کند. سیستم مالی بین‌المللی که در نیمه دوم قرن گذشته توسعه داده شده بود نتوانست نیازهای جامعه را برآورده کند، و به دلیل ویژگی قطبی خود، هم برای اقتصاد جهانی و هم برای اقتصاد کشورهای مستقل ملی به خطر در پی داشت. از دهه ۷۰ میلادی، نقش انحصاری دلار به عنوان واحد پول ذخیره جهانی ضعیف می‌شود. در عین حال، پتانسیل اقتصادی کشورهای اروپایی نه تنها رشد می‌کند بلکه ثبات نرخ ارز ملی را افزایش می‌دهد. ارز ملی بیشتر و بیشتر در معاملات بین‌المللی به کار می‌رود. در قرن ۲۱، معرفی اولین واحد پول فراملی، مدرک اصلی تکامل سیستم مالی جهان شد. قبل از یورو، تعامل تنها در سطح ملی پول انجام شده بود. معرفی یورو منجر به تغییراتی در نظام‌های حقوقی ملی کشورهای اروپایی و اجرای مقررات قانونی بین‌المللی شد. فرآیندهای ذکر شده نه تنها بر قانون پول تاثیر می‌گذارند، بلکه مقررات مربوط به بودجه، مالیات و روابط سرمایه‌گذاری را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهند.

شایان ذکر است که در اواخر قرن بیستم، فرآیندهای اقتصادی یکپارچه‌سازی در دیگر بخش‌های جهان تشدید شده‌است: جامعه اقتصادی اورآسیا (EurASEC) در نیم‌کره غربی فعالیت می‌کند؛ اتحادیه اقتصادی آزاد آمریکای شمالی (NAFTA) در کشورهای غربی عمل می‌کند؛ کشورهای آسیای میانه اقدامات واقعی در جهت ایجاد اتحادیه ارز منطقه‌ای انجام می‌دهند. علاوه بر مراکز مالی جهان موجود در لندن، نیویورک، زوریخ و ژنو نقشی در بازارهای جدید در Hongkong، دبی و Singapur تقویت می‌کند. نظم جهانی دیگر قطبی نیست.

سیستم مالی بین‌المللی و قانون:

سیستم مالی بین‌المللی به عنوان پدیده‌ای پیچیده متشکل از گروه‌های مختلف روابط اجتماعی به هم پیوسته مربوط به جریان سرمایه عبور از مرز است. این روابط در نتیجه سیستم‌های بانکی و عملکرد بازار مالی جهانی، فعالیت‌های بین‌المللی پول و واحد پول، توسعه پروژه‌های سرمایه‌گذاری، و همچنین در چارچوب روابط اعتباری و حل و فصل بدهی به وجود می‌آیند. گروه‌های روابط عمومی و دولتی فوق‌الذکر، هم از شخصیت‌های داخلی و هم داخلی، به هم متصل هستند، اما در عین حال، آن‌ها توسط

ابزارهای قانونی خاص تحت کنترل هستند. با توجه به این واقعیت که سیستم مالی بین‌المللی شامل روابط چند جانبه است این ابزارها تحت تاثیر قوانین ملی و بین‌المللی (هم خصوصی و هم عمومی) قرار دارند.

پیاده سازی حقوق مالی بین‌المللی:

یکی از عناصر با اهمیت در ارزیابی های اقتصادی ، ریسک اطلاعات است که با کیفیت اطلاعات و گزارشهای مالی مرتبط است . این باور وجود دارد که هر قدر کیفیت گزارشات مالی افزایش یافته و از استانداردهای معتبرتری در تهیه و ارایه گزارش استفاده شود ، ریسک اطلاعات کاهش خواهد یافت و بر تصمیمات و نتایج اقتصادی ناشی از آنها تاثیر مثبت خواهد داشت.

برای شفافیت و کارایی در بازار سرمایه که یکی از اجزاء حقوق مالی است ، استانداردهای حسابداری و حسابرسی نقش بنیادی را ایفا می کند. چرا که تصمیمات تخصیص سرمایه به طور فزاینده ای بر اطلاعات مالی قابل فهم و معتبر اتکاء می کنند. همچنان که بازارهای مالی به سمت پیچیدگی و جهانی شدن در حرکت هستند ، اختلافات بین دو مجموعه استانداردهای ملی و بین‌المللی به موضوعی با اهمیت تر از منظر سرمایه گذاران و سایر استفاده کنندگان از اطلاعات مالی تبدیل شده است . رشد تجارت بین الملل و جریانهای سرمایه و پیوستگی اقتصادی فزاینده طی دو دهه گذشته منجر به تمایل برای هماهنگ سازی استانداردهای حسابداری در میان کشورها شده است در نتیجه تعداد زیادی از کشورها استفاده از استانداردهای بین‌المللی حسابداری و مالی را پذیرفته اند.

نکته دیگر بجث تراحم هست ، همانطور که در بالا اشاره شد تراحم یعنی کشاکش بین دو مصلحت و پیاده سازی حقوق مالی نیز در بین دو مصلحت جهانی سازی سیستمهای مالی کشور و تسهیل ارتباط مالی و تجاری با سایر کشورها و از طرف دیگر مشکلات این ارتباط که ممکن است برای بخشهای مختلف اقتصادی و مالی و حتی سیاسی و امنیتی کشور ایجاد شود، مطرح می شود.

دلایل تفاوت قوانین مالی (حقوق مالی) کشورها:

- منشاء قانونی ۲- تمرکز مالکیت ۳- اهمیت استانداردهای مالی ۴- اهمیت بازارهای سرمایه

○ کشورهای با نظام عرفی مانند آمریکا و انگلستان بر سهامداران و اعتباردهندگان که تامین کننده منابع سرمایه هستند تاکید می کنند در مقابل کشورهای مبتنی به حقوق نوشته مانند فرانسه و آلمان ، واحدهای تجاری به

طور اساسی به کارمندان - مدیران - بانک و دولت برای تامین مالی تکیه می‌کنند. چنین تفاوت اساسی در منشاء قوانین کشورها، بر اهمیتی که اطلاعات مالی دارد، تاثیر می‌گذارد اما در نهایت استانداردهای مالی که پایه گزارشات مالی و طبیعتاً صورتهای مالی هستند؛ بر مبنای نظریه نظام عرفی (تکیه بر تامین کنندگان سرمایه و اطلاعات مورد نیاز آنها) تهیه شده است که تمرکز مالکیت موجب ایجاد ساختاری متفاوت در بازارهای سرمایه است.

همانطور که هر کشور حاکمیت خاص خود را داشته و برای اعمال حاکمیت قوانین خاص خود را دارد که طبیعتاً سایر قوانین که موجب ایجاد خلل در نقش حاکمیتی دولتها دارد از سوی آنان پذیرفته شده نیست (مانند عدم اجرای قوانین سایر کشورها در حقوق بین الملل خصوصی زمانی که مغایر با نظم عمومی کشورها باشد). در ایران منشاء قوانین برگرفته از فقه اسلامی بوده و قوانینی که با فقه اسلامی مغایر باشند غیر قابل قبول می‌باشند.

نتیجه گیری :

همانطور هم که در بالا هم توضیح داده شد، منشاء متفاوت قوانین در کشورهای مختلف باعث ایجاد تفاوت در قوانین و مقررات مربوط به حقوق مالی شده است که عمده این قوانین و مقررات در ایران نشأت گرفته از دو بخش قوانین مدنی (اجتماعی) و قوانین اسلامی است. این تفاوت در منشاء قوانین و به تبع آن دیدگاههای مختلف نسبت به رویدادهای بین الملل باعث تفاوت در سیاستهای کلان خارجی کشورهای مختلف شده است که ایران نیز با توجه به سیاستهای کلی داخلی و بین المللی و همچنین منشاء قوانین که از آن تبعیت می‌کند، با بخشهای مختلفی از نظام مالی بین المللی تعارض صرفاً قانونی دارد.

از آنجا که بخشهای اصلی استانداردهای حسابداری و همچنین بازارهای مالی ایران در راستای بین المللی سازی و پیاده کردن قوانین آن هستند پس در این بخشها تعارضی با جامعه بین المللی وجود ندارد، و صرفاً تعارضات شکلی در قوانین به طور فزاینده ای نقش ایفا می‌کند.

از طرف دیگر منشاء قوانین متفاوت می‌تواند مزید بر علت از جهت پیاده سازی قوانین موضوعه مالی باشد اما با دیدگاه تراحم می‌توان دو مصلحت را مورد بررسی قرار داد و با توجه به اینکه قوانین مالی بین المللی که صرفاً در زمینه چگونگی تبادلات مالی و یا سازوکارهای فنی آن رویه‌هایی را اعلام و یا الزام می‌کنند، مغایرتی اصولی با قوانین فقهی و اصول معاملاتی اسلامی ندارد لذا به نظر می‌رسد این تعارضات بین ایران و نظام مالی بین الملل نه در اصول که صرفاً در تبیین و اجرای بخش کوچکی از آنها است که شامل بخش شکلی قوانین و مقررات می‌باشد که با اصلاح یا ایجاد قوانین هم راستا در این بخش قابل حل می‌باشد چراکه همانطور که گفته شد این تعارضات در

اصول نبوده و صرفاً در بخش شکلی قوانینی است که بعضاً برای دهه های گذشته است و با بروز رسانی آنها قوانین و مقررات بین المللی با استفاده از حق شرط (در بخشهایی که با اصول در قوانین داخلی در تعارض است) ، قابل پیاده سازی می باشد.

منابع :

- Atwill, N. (2010). *France : new law on banking and financial regulation*. The Law Library of Congress, Global Legal Research Center.
- Basel, A. (2019). Index: A Country Ranking and Review of Money Laundering and Terrorist Financing Risks around the World. In. Switzerland: Basel Institute on Governance, University of Basel: Basel.
- Blažek, J. (2015). System of financial law financial markets. Conference Proceedings, Brno: Masaryk University, Faculty of Law.
- Brummer, C. (2010). How international financial law works (and how it doesn't). *Geo. LJ*, 99, 257.
- Erol, E., & Spector, L. S. (2017). *Countering North Korean Procurement Networks Through Financial Measures: The Role of Southeast Asia*. James Martin Center for Nonproliferation Studies (CNS).
- Komai, A., & Richardson, G. (2011). *A brief history of regulations regarding financial markets in the United States: 1789 to 2009* (0898-2937).
- Mihaylova-Goleminov, S. (2018). Bulgarian Financial Law and the European Legal and Financial System. *Financial Law Review*(12 (4)), 39-50.
- Mikhail Alexeevitch, S. (2015). History, current state and prospects of development of international financial law. *Revista de Derecho*, 43(43), 350-371.
- Omar, N., & Johari, Z. A. (2015). An international analysis of FATF recommendations and compliance by DNFBPS. *Procedia Economics and Finance*, 28, 14-23.

Sebastianutti, P. (2009). What is this thing called international financial law? *Law and Financial Markets Review*, 3(1), 64-71.

Shami, H. (2015). *The impact of economic, governance and terrorist activity on compliance with FATF recommendations* Rutgers University-Graduate School-Newark]. Newark, New Jersey.

The Institute of Company Secretaries of India. (2014). *Banking Law and Practice*. The Institute of Company Secretaries of India.

محبوبی، ق.، شهبازی، ن.، صادقی عمرو ابادی، ب. (۱۳۸۹). تحلیل آثار پول شویی بر امنیت اقتصادی. فصلنامه آفاق امنیت، ۳(۹)، ۳۷-۵۸.

جعفرزاده، نیکخواه (۱۳۹۷). تزامن حقوق مالی از دیدگاه فقه و حقوق اسلامی

کاتوزیان، ناصر، ۱۳۸۹، اموال و مالکیت، چاپ سی و سوم، نشر میزان، تهران

خمینی، سید روح الله موسوی، تحریر الوسیله، ۲ جلد، موسسه دارالقلم، قم، ۱۳۸۰